

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

Factors Influencing To Digital Media Thai Massage Using Of Health Sciences Department, Thailand National Sports University Chiang Mai Campus

วนิดา โนรา

Wanida Nora

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

Faculty of Sports and Health Science, Thailand National Sports University Chiang Mai Campus

E-mail: wanida_nora@hotmail.com

(Received : August 21, 2019 Revised : October 29, 2020 Accepted : October 30, 2020)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้หมวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) ผลการศึกษาพบว่า ผู้หมวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย ว่า สื่อดิจิทัลมีเนื้อหาต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านทักษะที่ได้ ค่าเฉลี่ย 4.55 ± 0.62 ด้านการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย (4.53 ± 0.59) ด้านการใช้งาน ค่าเฉลี่ย (4.51 ± 0.69) ด้านเนื้อหาสาระ ค่าเฉลี่ย (4.45 ± 0.70) และ ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ ค่าเฉลี่ย (4.33 ± 0.79) สถิติทดสอบไคสแควร์ พบว่า ปัจจัยด้านอายุมีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} < 0.05$) และมีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย ด้านเนื้อหาสาระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($P\text{-value} < 0.05$)

คำสำคัญ: สื่อดิจิทัล การสอนนวดแผนไทย หมอนวดแผนไทย

Abstract

This survey research intends to study factors influencing digital media Thai massage using of health sciences department, Thailand national sports university Chiang Mai campus. The population were Thai massagers in Chiang Mai. The instrument used in this study were digital media Thai massage teaching and questionnaire. Data was analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and chi-square. The results were as follows: The Thai massagers in Chiang Mai had opinions toward the use of digital media Thai massage that the contents were ordered including the skills with an average of (4.55 + 0.62), the learning with average of (4.53 + 0.59), the using with an average of (4.51 + 0.69), the contents with an average of (4.45 + 0.70) and the knowledge and benefits with an average of (4.33 + 0.79). Results of the chi-square test were found that the aging influenced digital media Thai massage using significantly ($P\text{-value} < 0.05$) and the contents influenced digital media Thai massage using significantly ($P\text{-value} < 0.05$).

Keywords: Digital media, Thai massage teaching, Thai massager

บทนำ

การนวดแผนไทยเป็นการให้บริการตามภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่มาจากวัฒนธรรมความรู้ปราชญ์ของ ไทย จนมาเป็นที่ยอมรับของผู้คนทั่วไป เพราะกระตุ้นตัวต่อความใส่ใจต่อสุขภาพที่มากขึ้น และได้เล็งเห็นถึง การบรรเทาความเครียดหรือ อาการเจ็บปวดที่ไม่ต้องพึ่งยา แต่ใช้วิถีธรรมชาติบำบัดและประคบด้วยสมุนไพร หลายคนจึงนิยมไปใช้บริการนวดเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วยหรือผ่อนคลายจากความเมื่อยล้า ทำให้การนวด แผนไทยซึ่งในอดีตได้รับความสนใจจากผู้บริโภคเฉพาะกลุ่มกลายเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ไปทั่วโลกจาก ประโยชน์ที่ได้รับ จากการนวดแผนไทยมิได้มีแค่คลายเครียดเท่านั้น แต่ยังเป็นอีกวิธีการที่ช่วยบำบัดและแก้ไข ปัญหาสุขภาพ ความนิยมของการนวดจึงไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะแค่ชาวไทย หากแต่ขยายตัวออกไปในหมู่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศด้วย รัฐบาลจึงได้มีเป้าหมายและส่งเสริมให้ธุรกิจการนวดแผนไทยเร่งปรับตัวเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนารูปแบบการให้บริการ ตลอดจนศักยภาพและคุณภาพของบุคลากรผู้ให้บริการนวด แผนไทยเพื่อเป็นที่ดึงดูดแก่ชาวต่างประเทศมากขึ้น (Department of Thai Traditional and Alternative Medicine, 2010)

กระทรวงสาธารณสุข ยังมีนโยบายให้ฟื้นฟูภูมิปัญญาไทยด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อ พัฒนาเข้าสู่ระบบสุขภาพแห่งชาติอย่างสมบูรณ์ ในการนี้ได้มีการยกระดับสถานื่อนามัยทั่วประเทศเป็น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยมุ่งให้โรงพยาบาลทุกระดับ ดำเนินการให้บริการแบบผสมผสานกัน ระหว่างการแพทย์แผนปัจจุบันกับการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุข ยังได้

ให้ความสำคัญในการสร้างบุคลากรทางการแพทย์ โดยมีนโยบายให้เพิ่มกรอบโครงสร้างอัตรากำลังนักการแพทย์แผนไทย ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและโรงพยาบาลทุกระดับ และจัดทำเกณฑ์มาตรฐานบริการการนวดในโรงพยาบาลภาครัฐโดยตั้งเป้าการผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยให้แก่ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการมากขึ้น (Sumano, 2011 as cited in Sukchom, 2014)

จากลักษณะดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะด้านการนวดแผนไทย ซึ่งผลหรือประโยชน์ที่ได้รับคือ ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากประชากรที่ใช้ในการศึกษาโดยตรง เก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต
2. ข้อมูลทุติภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร หนังสือ บทความ วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้นวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งให้บริการนวดแบบเชลยศักดิ์ หรือการนวดแบบราชสำนัก หรือการนวดแบบผสมผสานระหว่างนวดแผนไทยและ/หรือนวดสปา นวดร่วมกับการใช้กลิ่นน้ำมันหอมระเหยในการบำบัดรักษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ปฏิบัติงานนวดแผนไทยอยู่ในปัจจุบัน และประกอบอาชีพนี้อย่างน้อย 3 เดือนขึ้นไป โดยทำเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จำนวน 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ เป็นสื่อดิจิทัลที่สามารถเข้าศึกษาเพื่อเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน โดยสามารถเข้าใช้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เนื้อหาของการสอนประกอบด้วย 18 หัวข้อ ได้แก่ 1) คำไหว้พระบรมครูแพทย์ชิวโกมารภัจจ์ 2) คำไหว้ครูของเจ้าพระยาสุรเสนาธิบดี 3) คำกล่าวบูชาพระบรมครูชิวโกมารภัจจ์ 4) จริยธรรมของหมอนวดไทย 5) มารยาทของหมอนวดไทย 6) จรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพการนวดไทย 7) ประวัติการนวดไทย 8) การนวดแบบทั่วไป (แบบเชลยศักดิ์) 9) กายวิภาค

ศาสตร์แบบการแพทย์แผนไทย 10-14) ร่างกายของเรา 15) เส้นประธานสิบ 16) ข้อควรระวังในการนวด 17) การบริหารแบบไทย ท่าฤๅษีดัดตนพื้นฐาน 15 ท่า 18) การนวดไทย (Nora, 2018)

2. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ เป็นคำถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ระดับใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของ Kannasut (1999, p.73) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาวิธีการประเมินผลการใช้สื่อดิจิทัลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3) ศึกษาเนื้อหา ประเด็นที่ต้องการทราบจากการศึกษา โดยตรวจสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

4) สร้างแบบสอบถาม

5) นำเสนอให้ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุมและให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ดัชนี

ความสอดคล้องระหว่างข้อถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหา ตามวิธีการของ Rovinelli & Hambleton (1978) as cited in Vanitsupphavong (2003) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

- + 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามที่ระบุไว้

ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

6) แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ ซึ่งเคยเรียนกระบวนการวิชานวดมาแล้วเมื่ออยู่ชั้นปีที่ 2 และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990) as cited in Taweerat (1997) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่น ของแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านเนื้อหาสาระ เท่ากับ 0.93 ด้านการเรียนรู้เท่ากับ 0.93 ด้านทักษะ ที่ได้เท่ากับ 0.94 ด้านการใช้งานเท่ากับ 0.94 และด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับเท่ากับ 0.93

8) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาตรวจสอบปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งแล้ว นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลถึงผู้นวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมจัดทำแผ่นพับวิธีการใช้งานและการเข้าสู่ระบบเพื่อใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
2. แนะนำให้ผู้นวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ เข้าใช้งานสื่อดิจิทัลที่ผลิตขึ้น พร้อมทั้งให้กรอกแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
3. ตรวจสอบ จำแนกและจัดการข้อมูลที่ได้ให้เป็นหมวดหมู่เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
2. ข้อมูลความคิดเห็น วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ใช้การหาค่าไคสแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้งานสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

ผู้หมวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ที่ใช้งานสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย เรียงตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์นวด

ด้าน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	26	32.50
หญิง	54	67.50
รวม	80	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	8	10.00
21-30 ปี	31	38.75
31-40 ปี	24	30.00
41 ปี ขึ้นไป	17	21.25
รวม	80	100.00
ประสบการณ์		
ต่ำกว่า 1 ปี	36	45.00
1-2 ปี	21	26.25
2-3 ปี	8	10.00
มากกว่า 3 ปี	15	18.75
รวม	80	100.00

ที่มา : จากการวิจัย

จากตารางที่ 1 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 เป็นเพศชายจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 ส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมาคือ มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และมีประสบการณ์ 1-2 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 และมีประสบการณ์มากกว่า 3 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอน
สื่อนวัตกรรมไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขต
เชียงใหม่ ด้านเนื้อหาสาระ

ด้านเนื้อหาสาระ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
มีความเหมาะสมต่อการนำเสนอในรูปแบบดิจิทัล	4.48	0.74	มาก
มีความครบถ้วน ครอบคลุม	4.38	0.75	มาก
มีความน่าเชื่อถือ	4.44	0.67	มาก
มีความชัดเจน ต่อเนื่อง	4.52	0.63	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.45	0.70	มาก

ที่มา : จากการวิจัย

จากตารางที่ 2 ด้านเนื้อหาสาระ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.45 ± 0.70) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ มีความชัดเจนต่อเนื่อง มีความเหมาะสมต่อการนำเสนอในรูปแบบดิจิทัล และมีความน่าเชื่อถือ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอน
สื่อนวัตกรรมไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขต
เชียงใหม่ ด้านการเรียนรู้

ด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
สามารถใช้เป็นสื่อสำหรับการเรียนรู้ได้	4.63	0.53	มากที่สุด
สามารถศึกษาและปฏิบัติเองได้	4.51	0.63	มากที่สุด
ความมีประสิทธิภาพและคุณภาพสำหรับใช้ในการเรียนรู้	4.52	0.55	มากที่สุด
ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นที่จะเรียนรู้	4.46	0.63	มาก
โดยรวมเฉลี่ย	4.53	0.59	มากที่สุด

ที่มา : จากการวิจัย

จากตารางที่ 3 ด้านการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53 ± 0.59) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ สามารถใช้เป็นสื่อสำหรับการเรียนรู้ได้ ความมีประสิทธิภาพและคุณภาพสำหรับใช้ในการเรียนรู้ และสามารถศึกษาและปฏิบัติเองได้

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอน
สอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขต
เชียงใหม่ ด้านทักษะที่ได้

ด้านทักษะที่ได้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
สามารถเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดทักษะได้	4.57	0.63	มากที่สุด
การใช้งานที่นำเสนอ สามารถเป็นตัวอย่างใช้ฝึกทักษะได้	4.59	0.63	มากที่สุด
สามารถใช้แทนการปฏิบัติจริงได้	4.49	0.59	มาก
โดยรวมเฉลี่ย	4.55	0.62	มากที่สุด

ที่มา : จากการวิจัย

จากตารางที่ 4 ด้านทักษะที่ได้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55 ± 0.62) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ การใช้งานที่นำเสนอ สามารถเป็นตัวอย่างใช้ฝึกทักษะได้ สามารถเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดทักษะได้ และสามารถใช้แทนการปฏิบัติจริง

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้
สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬา
แห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ด้านการใช้งาน

ด้านการใช้งาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
ใช้งานได้ง่าย	4.50	0.71	มากที่สุด
ประหยัดเวลาในการศึกษาค้นคว้า	4.44	0.72	มาก
เข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว	4.49	0.69	มาก
สามารถนำไปใช้งานได้หลายสถานที่ที่ต้องการ สถานที่ที่ต้องการ	4.60	0.65	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.51	0.69	มากที่สุด

ที่มา : จากการวิจัย

จากตารางที่ 5 ด้านการใช้งาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51 ± 0.69) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ สามารถนำไปใช้งานได้หลายสถานที่ที่ต้องการ ใช้งานได้ง่าย และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ

ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ความรู้เรื่องการนวดไทย	4.40	0.80	มาก
วิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ ท่านอนหงาย	4.30	0.80	มาก
วิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ ท่านอนตะแคง	4.33	0.77	มาก
วิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ ท่านอนคว่ำ	4.27	0.82	มาก
วิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ ท่านั่ง	4.33	0.77	มาก
โดยรวมเฉลี่ย	4.33	0.79	มาก

ที่มา : จากการวิจัย

จากตารางที่ 6 ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.33 ± 0.79) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ ความรู้เรื่องการนวดไทย วิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ ท่านอนตะแคง และวิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ ท่านั่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากัน และวิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ท่านอนหงายตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square)

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศ อายุ และประสบการณ์ในการใช้สื่อดิจิทัลจากการสอนการนวดไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

ด้าน	เพศ		อายุ		ประสบการณ์	
	Chi square	df	Chi square	df	Chi square	df
เนื้อหาสาระ	10.151	8	26.988	16	5.157	8
การเรียนรู้	5.880	7	15.198	14	8.421	7
ทักษะที่ได้	6.256	7	9.972	14	5.766	7
การใช้งาน	6.607	8	18.042	16	5.462	8
ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ	9.447	13	22.852	26	8.689	13
รวม	27.805	20	82.499*	56	29.691	28

* $P < 0.05$

ที่มา : จากการวิจัย

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยด้านอายุมีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนปัจจัยด้านเพศและประสบการณ์ไม่มีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชา
วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

การอภิปรายผล

ผลจากการพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการ
กีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาด้านอายุจะเห็นได้ว่า สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี สามารถนำไปใช้ใ
การจัดการเรียนรู้ได้จริง เมื่อประเมินผลการใช้งานโดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลฯ ดังกล่าว
พบว่า ด้านทักษะ ด้านการเรียนรู้ และด้านการใช้งาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านเนื้อหาสาระ ด้าน
ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับ Saramas et al.
(2008) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง หมดนวดแผนไทย : ผู้ให้บริการส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์
หลัก เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ และการเข้าสู่อาชีพการนวดแผนไทย โดยใช้สังคมวิทยาทัศนภาพการปฏิสัง
สรรค์สัญลักษณ์ (Symbolic interactionism) เป็นกรอบการวิเคราะห์ และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเป็น
แนวทางในการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้คือ นักเรียนนวดหลักสูตร 60 ชั่วโมงของโรงเรียน
ชีวโกมารภักดิ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ตัดสินใจเรียนนวดเพราะตั้งใจและคาดหวัง
จะประกอบอาชีพนวดหรือไม่ก็เป็นความรู้ติดตัวไว้ การเข้าสู่อาชีพหมดนวดแผนไทยจะต้องผ่านกระบวนการ
เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีที่เป็นความรู้เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย ทฤษฎีมูลเหตุแห่งธาตุ ทฤษฎีเส้นสิบ และความรู้
เกี่ยวกับสรีรวิทยาของร่างกาย และภาคปฏิบัติ จากการนวดสาธิตของครูและการฝึกหัดนวดกับเพื่อนในชั้น
เรียน ความยากของการเรียนนวดอยู่ที่การจดจำท่าและเส้นหลัก ๆ ที่สำคัญของร่างกายในขณะที่มีเวลา
เรียนค่อนข้างสั้น และการจะนวดได้ดีนั้นต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นประจำ และต้องมีจริยธรรมในวิชาชีพ และ
สอดคล้องกับ Sumanit (2014) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อดิจิทัลแบบชี้นำบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่
เพื่อประชาสัมพันธ์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา พบว่า คุณภาพด้านเนื้อหาของสื่อดิจิทัลแบบชี้นำ
บนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่เพื่อประชาสัมพันธ์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา อยู่ในระดับดี
คุณภาพด้านสื่อและการนำเสนอของสื่อดิจิทัลแบบชี้นำบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่เพื่อประชาสัมพันธ์
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อสื่อ
ดิจิทัลแบบชี้นำบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่เพื่อประชาสัมพันธ์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
อยู่ในระดับพึงพอใจมาก และ Mark (2006) as cited in Greer & Yan (2011) ที่กล่าวว่า วัฒนธรรมการรับรู้
ข่าวสารของกลุ่มผู้อ่านได้เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์แบบกระดาษ เข้าสู่วัฒนธรรมการ
อ่านหนังสือพิมพ์ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในศตวรรษที่ 20 และขณะนี้กำลังก้าวสู่การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่าน
ช่องทางการสื่อสารแบบดิจิทัล อันเป็นวัฒนธรรมการรับรู้ข่าวสารของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นไปตามแนวคิด
ทฤษฎีเทคโนโลยีกำหนดสังคม (Technological determinism theory)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้เห็นว่า สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่เป็นแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่สามารถช่วยให้ผู้ที่สนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มิอาจหามอนวดสามารถที่จะเปิดทบทวนการนวดแผนไทยได้ตลอดเวลาที่ต้องการ โดยจะเห็นว่า ผู้นวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ที่ใช้งานสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ โดยรวมมีความพึงพอใจกับสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยในทุก ๆ ด้าน ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างมาก โดยมีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยสามารถรับส่งข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้การติดต่อสื่อสารของมนุษย์เป็นไปอย่างรวดเร็ว สะดวก และกว้างขวาง อาจเรียกได้ว่า การสื่อสารได้ก้าวสู่ "ยุคสื่อดิจิทัล" อย่างแท้จริง (Richard, 2013) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Leelawongsaroj (2014) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาระบบสนับสนุนการสร้างสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบว่า ระบบสนับสนุนการสร้างสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมาย ความคิดเห็นของผู้ใช้งานที่มีต่อประสิทธิภาพของระบบพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ลักษณะดังกล่าวข้างต้นอาจเนื่องมาจากการพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินงาน การออกแบบและพัฒนาสื่อโดยอาศัยหลักการพื้นฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อดิจิทัล ทั้งเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับสื่อดิจิทัล องค์ประกอบของสื่อดิจิทัล รวมถึงการคัดเลือกและการจัดเตรียมเนื้อหาของการนวดแผนไทยที่เหมาะสม โดยผสมผสานทั้งความรู้เชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นที่มีอิทธิพลต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่
2. ควรมีการพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ในลักษณะภาพเคลื่อนไหว หรือสื่ออนิเมชัน และผลิตให้เป็นสื่อนานาชาติ เช่น ผลิตเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น
3. ควรมีการเผยแพร่และการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มคนหรือชุมชนที่สนใจเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

องค์ความรู้ใหม่และผลที่เกิดต่อสังคม ชุมชน ท้องถิ่น

การนวดแผนไทยจัดอยู่ในวัฒนธรรม และยังมีแนวคิด ทฤษฎีที่ชัดเจน การพัฒนาการนวดในทุกๆระดับ ทั้งนี้เพื่อดูแลสุขภาพตนเอง นวดเพื่อการรักษา หรือแม้กระทั่งนวดที่ตอบโจทย์ความต้องการของคนยุคใหม่ ดังนั้น สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่จึงเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่เกี่ยวกับการนวดแผนไทยผ่านระบบสื่อดิจิทัลที่ทันสมัย และสะดวกต่อการเข้ามาศึกษาความรู้และทบทวนทํานวดได้ทุกที่ทุกเวลาสำหรับผู้ต้องการใช้งาน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

References

- Department of Thai Traditional and Alternative Medicine. (2010). *Handbook of Health Care Methods with Thai Traditional and Alternative Medicine*. Bangkok: Department of Thai Traditional and Alternative Medicine. Ministry of Public Health. (In Thai)
- Greer, J. D., & Yan, Y. (2011). Newspaper Connect with Readers Through Multiple Digital Tools. *Newspaper Research Journal*, 32(4), P.83-97. DOI:10.1177/073953291103200407
- Kannasut, P. (1999). *Statistics for behavioral science research*. (3rd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Leelawongsaroj, S. (2014). *Development of A Digital Media Creation Supporting System for Education*. (Doctor of Philosophy Thesis King Mongkut's University of Technology North Bangkok). (In Thai)
- Nora, W. (2018). The development of digital media on Thai Massage of Health Science Department, Institute of Physical Education, Chiang Mai. *Rajabhat Chiang Mai Research Journal*, 19(1), 15-25. (In Thai)
- Richard, S. (2013). *What is Digital Media?*. The Center for Digital Media. The Master of Digital Media program. 15 (October). Retrieved from <http://thecdm.ca/news/faculty-news/2013/10/15/what-is-digital-Media>.
- Saramas, P., Khantabudr, N., & Yoosuk, U. (2008). *A Study on Thai traditional Massage : Health Promotion Service's Person in Chiangmai*. Chiang Mai: Maejo University. (In Thai)

- Sukchom, M. (2014). Relationship Between Service Marketing Mix and Service Usage Behavior of Thai Massage Consumers in Bangkok Metropolitan Hospitals. *Siam Academic Review*, 14(2), 15-27. (In Thai)
- Sumanit, N. (2014). *A Development of Cueing Digital Media on Mobile Electronic Devices for Public Relation of Educational Communications and Technology Department*. Bangkok: Graduate School of Communication Arts and Management Innovation. (In Thai)
- Taweerat, P. (1997). *Research Methods in Behavioral and Social Science*. (7th ed.). Bangkok: Educational and Psychological Test Bureau. Srinakharinwirot University. (In Thai)
- Vanitsupavong, P. (2003). *Documents Teaching Educational Research Methodology*. (4th ed.). Pattani : Technology and Learning Innovation Department Office of Academic Resources Prince of Songkla University. (In Thai)